

PATVIRTINTA
Prezidento Jono Žemaičio gimnazijos
direktoriaus 2019 m. kovo 4 d.
įsakymu Nr. V1-33

PREZIDENTO JONO ŽEMAIČIO GIMNAZIJOS GIMNAZISTŲ PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Gimnazistų pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkos aprašas (toliau – Tvarka) yra parengtas, vadovaujantis Ugdymo programų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. birželio 2 d. įsakymu Nr. V-442, Pagrindinio ugdymo ir Vidurinio ugdymo bendrosiomis programomis, patvirtinta Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. birželio 26 d. įsakymu Nr. ISAK-2433, Lietuvos higienos norma HN 21:2017 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, patvirtinta LR sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. V-773 (Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2017 m. kovo 13 d. įsakymo Nr. V-284 redakcija), Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. ISAK-556 (Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. gegužės 26 d. įsakymo Nr. V-466 redakcija), (Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. liepos 4 d. įsakymo Nr. V-554 redakcija) ir gimnazijos administracijos, mokytojų, gimnazistų ir jų tėvų (globėjų, rūpintojų) susitarimais.

2. Tvarkoje aptariami vertinimo tikslai ir uždaviniai, vertinimo principai ir nuostatos, vertinimo planavimas, vertinimas ugdymo procese bei baigus programą ar jos dalį, įvertinimų fiksavimas, vertinimo informacijos analizė, namų darbų skyrimas ir vertinimas, kontrolinių darbų, diagnostinių testų organizavimas ir vertinimas, kėlimas į aukštesnę klasę, tėvų (globėjų, rūpintojų) informavimas.

3. Tvarkoje vartojamos sąvokos:

3.1. vertinimas – nuolatinis informacijos apie gimnazistų mokymosi pažangą ir pasiekimus kaupimo, interpretavimo ir apibendrinimo procesas;

3.2. įvertinimas – vertinimo proceso rezultatas, konkretus sprendimas apie gimnazisto pasiekimus ir padarytą pažangą;

3.3. įsivertinimas (refleksija) – paties gimnazisto daromi sprendimai apie daromą pažangą bei pasiekimus;

3.4. vertinimo informacija – įvairiais būdais iš įvairių šaltinių surinkta informacija apie gimnazisto mokymosi patirtį, jo pasiekimus ir daromą pažangą (žinias ir supratimą, gebėjimus, nuostatas);

3.5. vertinimo patikimumas – vertinimo objektyvumas, vertinimo rezultatų pastovumas;

3.6. vertinimo kriterijai – mokytojas pagal pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosiose programose pateiktus apibendrintus kokybinius mokinių žinių, supratimo ir gebėjimų vertinimo aprašus numato gimnazistų pasiekimų vertinimo lygius (patenkinamas, pagrindinis, aukštesnysis);

3.7. kaupiamasis vertinimas – tai informacijos apie gimnazisto mokymosi pažangą ir pasiekimus kaupimas;

3.8. darbų aplankas – kaupiami gimnazistų darbai raštu;

3.9. pagrindinė fizinio pajėgumo grupė – į šią grupę skiriami sveiki gimnazistai, kurie įeina į I ir II sveikatos grupę, bei gimnazistai, turintys nedidelį sveikatos sutrikimų;

3.10. parengiamoji fizinio pajėgumo grupė – šios grupės gimnazistai mankštinausi kūno kultūros pamokose pagal mokyklinę programą su sąlyga, kad tokios pratybos nepablogins jų sveikatos. Fiziniai pratimai atliekami pagal gydytojų rekomendacijas;

3.11. specialioji medicininė fizinio pajėgumo grupė – gimnazistams, dalyvaujantiems pamokose kartu su pagrindinės grupės gimnazistais, pratimai ir fizinis krūvis skiriamas pagal gydytojų rekomendacijas.

4. Gimnazistų mokymosi pasiekimų vertinimo formos:

4.1. kontrolinis darbas – gimnazisto žinioms, gebėjimams, įgūdžiams patikrinti skirtas ir formaliai vertinamas darbas, kuriam atlikti skiriama ne mažiau kaip 30 minučių;

4.2. atsiskaitymas žodžiu - tai monologinis ar dialoginis vertinamas kalbėjimas, skirtas patikrinti, kaip gimnazistas geba lietuvių ar užsienio kalba taisyklingai, argumentuotai, įtikinamai reikšti mintis. Kalbų mokytojai organizuoja ne mažiau kaip vieną atsiskaitymą žodžiu per pusmetį. Gimnazistas įvertinamas tą pačią pamoką;

4.3. savarankiškas darbas – tai atsiskaitymas raštu, organizuotas iš vienos-dviejų pamokų medžiagos. Darbo tikslas – išsiaiškinti, kiek gimnazistas, naudodamasis įvairiais šaltiniais, mokymo(si) priemonėmis, geba įgytas žinias pritaikyti individualiai. Iš anksto apie savarankišką darbą gimnazistai gali būti neinformuojami. Dėl darbo vertinimo yra susitariama;

4.4. atsiskaitymas raštu – tai darbas raštu iš ne daugiau kaip 2 pamokų medžiagos, kuriam skiriama 10-20 minučių. Mokytojas atsiskaitymą įtraukia į atsiskaitymo grafiką ir gimnazistus informuoja prieš savaitę;

4.5. namų darbai – tai savarankiškas darbas, skirtas žinioms ir įgūdžiams patikrinti arba įtvirtinti, gali būti vertinamas formaliai;

4.6. rašinys, kūrybinis darbas. Rašomieji darbai rašomi 1-2 pamokas, jie skirti gimnazistų žinioms ir kūrybiškumui patikrinti. Apie juos pranešama prieš savaitę. Darbai grąžinami ir įvertinimai paskelbiami ne vėliau kaip per 2 savaites;

4.7. laboratoriniai - praktikos darbai - tai tikrinamieji darbai, trunkantys ne mažiau kaip 35 minutes, kurių metu tikrinami gimnazistų gebėjimai teorines žinias taikyti praktikoje. Apie laboratorinį - praktinį darbą pranešama ne vėliau kaip prieš vieną pamoką;

4.8. praktiniai-kūrybiniai darbai - praktiniai-kūrybiniai darbai skiriami ugdyti gimnazistų gebėjimus teorines žinias pritaikyti praktikoje. Praktinės-kūrybinės užduoties atlikimo laikas priklauso nuo darbo sudėtingumo;

4.9. lietuvių kalbos projektiniai darbai rengiami integruojant kelias temas arba iš vienos temos. Trumpalaikį projektą gali atlikti 1 gimnazistas arba grupelės po 2-3 gimnazistus. Galutinis vertinimas susideda iš vertinimų už atsakymą į temą, pateiktą medžiagą, darbo estetiškumą; už darbo pristatymą. Kiekviena dalis vertinama dešimtbalės sistemos pažymiu ir vedamas aritmetinis vidurkis. Galutinis pažymys įrašomas į dienyną projekto pristatymo dieną.

4.10. kūno kultūros diagnostiniai – kontroliniai darbai. Du kartus per metus (rudenį - pavasarį) atliekami fizinio pajėgumo testai ir vertinama gimnazisto pažanga, ji fiksuojama mokytojo užrašuose ir Tamo elektroniniame dienyne.

5. Atsižvelgus į vertinimo tikslus, taikomi šie vertinimo tipai:

5.1. diagnostinis vertinimas – vertinimas, kuriuo naudojamosi siekiant išsiaiškinti gimnazisto pasiekimus ir padarytą pažangą, baigus temą ar kurso dalį, kad būtų galima numatyti tolesnio mokymosi galimybes, suteikti pagalbą, įveikiant sunkumus;

5.2. formuojamasis vertinimas – nuolatinis vertinimas ugdymo proceso metu, kuriuo siekiama operatyviai suteikti detalią informaciją apie tolesnio gimnazisto mokymosi bei tobulėjimo galimybes, numatant mokymosi perspektyvą, patiprinant daromą pažangą. Formuojamasis vertinimas skatina gimnazistus mokytis analizuoti esamus pasiekimus ar mokymosi spragas, sudaro galimybes gimnazistams ir mokytojams geranoriškai bendradarbiauti;

5.3. apibendrinamasis vertinimas – vertinimas, naudojamas baigus programą, kursą, modulį. Jo rezultatai formaliai patvirtina gimnazisto pasiekimus ugdymo programos pabaigoje;

5.4. norminis vertinimas – vertinimas, kuris sudaro galimybes palyginti gimnazistų pasiekimus, taikomas per egzaminus;

5.5. kriterinis vertinimas – vertinimas, kurio pagrindas – tam tikri kriterijai (pasiekimų lygiai), su kuriais lyginami gimnazisto pasiekimai.

II SKYRIUS VERTINIMO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

6. Vertinimo tikslai:

6.1. padėti gimnazistui mokytis ir bręsti kaip asmenybei;

6.2. pateikti objektyvią informaciją apie gimnazisto mokymosi patirtį, pasiekimus ir pažangą;

6.3. nustatyti mokytojo, gimnazijos darbo sėkmę, priimti pagrįstus sprendimus.

7. Vertinimo uždaviniai:

7.1. padėti gimnazistui pažinti save, suprasti savo stipriąsias ir tobulintinas puses, įvertinti savo pasiekimų lygmenį, kelti mokymosi tikslus;

7.2. padėti mokytojui įžvelgti gimnazisto mokymosi galimybes, nustatyti problemas ir spragas, diferencijuoti ir individualizuoti darbą, parinkti ugdymo turinį ir metodus;

7.3. suteikti tėvams (globėjams, rūpintojams) informaciją apie vaiko mokymąsi, stiprinti ryšius tarp vaiko, tėvų (globėjų, rūpintojų) ir gimnazijos.

III SKYRIUS VERTINIMO NUOSTATOS IR PRINCIPAI

8. Vertinimo nuostatos:

8.1. vertinimas grindžiamas gimnazistų amžiaus tarpsniais, psichologiniais ypatumais, individualiais gimnazisto poreikiais;

8.2. vertinama tai, kas buvo numatyta pasiekti ugdymo procese: gimnazistų žinios, jų taikymas, supratimas, dalyko gebėjimai, įgūdžiai, pastangos, asmeninė pažanga, bendrieji gebėjimai;

8.3. ugdymo procese vyrauja mokytis padedantis vertinimas – formuojamasis vertinimas.

9. Vertinimo principai:

9.1. tikslingumas - vertinimas, skirtas padėti mokytis – gimnazistas laiku (išėjus temą, skyrių, po kontrolinio darbo) gauna grįžtamąją informaciją apie savo mokymosi patirtį, pasiekimus ir pažangą, jis mokosi vertinti ir įsivertinti;

9.2. atvirumas ir skaidrumas - su gimnazistais tariamasi dėl (į)vertinimo formų, laiko, aiškūs vertinimo kriterijai;

9.3. objektyvumas - siekiama kuo didesnio vertinimo patikimumo, remiamasi pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosiose programose pateiktais apibendrintais kokybiniais mokinių žinių, supratimo ir gebėjimų vertinimo aprašais;

9.4. informatyvumas - vertinimo informacija aiški, išsami, savalaikė, nurodoma, ką gimnazistas jau išmoko, kur spragos, kaip jas taisyti;

9.5. aiškumas - vertinimas grindžiamas aiškiais, gimnazistams suprantamais kriterijais.

IV SKYRIUS VERTINIMO PLANAVIMAS

10. Vertinimas planuojamas kartu su ugdymo procesu. Mokytojas, planuodamas kiekvieną mokymo(si) etapą (temą, pamoką), atsižvelgdamas į gimnazistų mokymosi patirtį ir gebėjimus, planuoja vertinimą, formuluoja uždavinius, numato rezultatus, nuolat informuoja gimnazistus. Mokytojai rugsėjo mėnesį supažindina gimnazistus su taikoma vertinimo sistema.

V SKYRIUS

VERTINIMAS UGDYMO SI PROCESĖ

11. Rugsėjo 1-2 savaitės skiriamos naujai atėjusių gimnazistų adaptacijai, todėl jų mokymosi pasiekimai formaliai nevertinami.

12. Gimnazistams laiku ir sistemingai teikiama informacija (komentarai žodžiu ar raštu) apie tai, kas padaryta gerai, ką reikėtų tobulinti, kaip tai atlikti, kad būtų pasiekti mokymo(si) uždaviniai pagal sutartus kriterijus, mokinių pasiekimų vertinimo lygius (patenkinamą, pagrindinį, aukštesnįjį).

13. Gimnazistų žinios, gebėjimai, įgūdžiai, pastangos, pažanga vertinama pagal pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosiose programose pateiktus apibendrintus kokybinius mokinių žinių, supratimo ir gebėjimų vertinimo aprašus, pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo ir brandos egzaminų vertinimo instrukcijas.

14. Gimnazistų, besimokančių pagal pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas, pažanga ir pasiekimai vertinami pagal Bendrosiose programose aprašytus pasiekimus taikant 10 balų vertinimo sistemą. Gimnazijoje taikomi du vertinimo būdai:

14.1. Dalykai, vertinami 10 balų sistema, taikant ir kaupiamojo vertinimo principą:

14.1.1. kalbos (lietuvių k., užsienio k.);

14.1.2. socialiniai mokslai (istorija, geografijs, pilietiškumo ugdymo pagrindai, ekonomika);

14.1.3. tikslieji mokslai (matematika, informacinės technologijos);

14.1.4. gamtos mokslai (biologija, chemija, fizika);

14.1.5. menai (muzika, dailė, šokis);

14.1.6. technologijos;

14.1.7. kūno kultūra;

14.1.8. pasirenkamieji dalykai: ekonomika ir braižyba.

14.2. Dalykai, vertinami įskaita, taikant kaupiamojo vertinimo principą, nustatomi ugdymo plane.

15. Gimnazistų, besimokančių dalykų modulių, pasiekimai nevertinami pažymiais.

16. Pasiekimų įvertinimų reikšmė: 10 – puikiai, 9 – labai gerai, 8 – gerai, 7 – pakankamai gerai, 6 – patenkinamai, 5 – pakankamai patenkinamai, 4 – silpnai, 3 – blogai, 2 – labai blogai, 1 – nieko neatsakė, neatliko užduoties. Patenkinami įvertimai – 4-10 balų, „įskaityta“; nepatenkinami įvertinimai – 1-3 balai, „neįskaityta“.

17. Gimnazistų mokymosi pasiekimų patikrinimas vykdomas reguliariai. Vertinimo informacija panaudojama analizuojant gimnazistų pažangą ir poreikius, keliant tolesnius mokymo(si) tikslus. Rekomenduojama pasiekimus vertinti tokiu dažnumu per pusmetį:

jei dalykui skirta 1 pamoka per savaitę – ne mažiau kaip 3 pažymiai per pusmetį;

jei dalykui skirtos 2 pamokos per savaitę – ne mažiau kaip 4 pažymiai per pusmetį;

jei dalykui skirtos 3 pamokos per savaitę – ne mažiau kaip 5 pažymiai per pusmetį;

jei dalykui skirtos 4 pamokos per savaitę – ne mažiau kaip 6 pažymiai per pusmetį;

jei dalykui skirtos 5 pamokos per savaitę – ne mažiau kaip 7 pažymiai per pusmetį.

18. Gimnazistų, nedalyvavusių kūno kultūros pamokoje, atsiskaitymų organizavimo tvarka ir vertinimas:

18.1. gimnazistai, nebuvę ar nedalyvavę kontrolinėse pamokose ir turintys tėvų (globėjų ar rūpintojų) parašytą pateisinamą raštą ar gydytojo pažymą, suderinę laiką su mokytoju, privalo atsiskaityti;

18.2. įvertinimas už atsiskaitytą darbą rašomas tą dieną, kai gimnazistas atsiskaito;

18.3. jei gimnazistams nebuvusiems kūno kultūros pamokose dėl ligos ne trumpiau kaip mėnesį ir turintiems gydytojo pažymą, atsiskaityti už tą kūno kultūros programos dalį nereikia;

18.4. gimnazistams, laikinai atleistiems nuo kūno kultūros pamokų, siūloma kita veikla: žaidžia smiginį, stalo žaidimus, šaškėmis, šachmatais, renka medžiagą sveikos gyvensenos ar fizinio aktyvumo temomis, susipažįsta su teorine kūno kultūros medžiaga, sudaro ir pademonstruoja pratimų kompleksą, gerinantį jų sveikatos būklę;

18.5. jei gimnazistas praleido pamokas be pateisinamos priežasties (nepasiruošęs pamokai – neturi sportinės aprangos ir pan.) – taikomas vertinimas kaupiamuoju balu iki mokslo metų pabaigos (du kartus – įspėjamas, trečią kartą – vertinamas vienetu, pakartotinai – vieną kartą įspėjamas, antrą kartą rašomas vienetas).

19. Kontrolinių darbų organizavimo tvarka ir vertinimas.

19.1. rekomenduojama per pusmetį organizuoti ne mažiau kontrolinių darbų, kiek yra to dalyko savaitinių pamokų;

19.2. mokytojas apie kontrolinį darbą gimnazistus informuoja ne vėliau kaip prieš savaitę, supažindina su darbo struktūra, turiniu, tikslais, vertinimo kriterijais bei pažymi elektroniniame dienyne;

19.3. per dieną organizuojamas vienas kontrolinis darbas. Galima išimtis viduriniame ugdyme, kai atskiram gimnazistui organizuojami du kontroliniai darbai, jei nėra galimybės suderinti su grupės daugumos kontrolinių darbų grafiku;

19.4. mokytojas, ištaisęs kontrolinius darbus, juos grąžina mokiniams ne vėliau kaip po dviejų savaitių. Rekomenduojama visą pamoką skirti kontrolinių darbų analizei: bendrus darbo rezultatus pristatyti visiems klasės gimnazistams ir pasidžiaugti jų sėkmėmis, pagal galimybes ir poreikius nesėkmes aptarti su kiekvienu gimnazistu individualiai bei numatyti būdus mokymosi spragoms šalinti;

19.5. jeigu daugiau kaip pusės klasės (srauto, grupės) gimnazistų kontrolinis darbas yra įvertintas nepatenkinamai, būtina tokį darbą perrašyti;

19.6. jei gimnazistas dėl pateisinamų priežasčių (pateikė gydytojų pažymą ar tėvų paaiškinimą) nedalyvavo 2 ir daugiau dalyko pamokų ir nerašė kontrolinio darbo, už jį atsiskaito po pamokų arba kitu susitartu su mokytoju laiku per 2 savaites;

19.7. jei gimnazistas nedalyvauja tik kontrolinio darbo rašymo pamokoje, privalo atsiskaityti kitą darbo dieną. Jei gimnazistas žino, kad negalės dalyvauti kontroliniame darbe, privalo iš anksto suderinti atsiskaitymo laiką su mokytoju.

19.8. jei gimnazistas be pateisinamų priežasčių nedalyvauja kontroliniame darbe, jam rašoma „n“ ir į kitos pamokos langelį įrašomas „1“;

19.9. kontrolinis darbas pusmečio paskutinę dieną, pirmą dieną po atostogų neorganizuojamas;

19.10. mokytojai, rašydami pažymį už darbą, kurio užduotys vertinamos taškais, vadovaujasi šia lentele:

Teisingų atsakymų apimtis procentais	Balai	Žodinis apibrėžimas
100-95	10	Puikiai
94-85	9	Labai gerai
84-75	8	Gera
74-65	7	Pakankamai gerai
64-55	6	Patenkinamai
54-45	5	Pakankamai patenkinamai
44-35	4	Silpnai
34-25	3	Blogai
24-15	2	Labai blogai
14-0	1	Nieko neatsakė, neatliko užduoties

19.11. Lietuvių (gimtosios) kalbos žodžių diktanto, kontrolinio diktanto, įvairių rašto darbų (rašinio, atpasakojimo, laiško, atsiliepimo (recenzijos)) vertinimas vykdomas pagal aprašo 1-3 priedus.

20. Gimnazistams, jų tėvams (globėjams, rūpintojams) pageidaujant, gali būti peržiūrimi kontrolinių ar kitų atsiskaitomųjų darbų įvertinimai:

20.1. gimnazistai, jų tėvai (globėjai, rūpintojai) žodžiu kreipiasi į dalyko mokytoją;

20.2. neišsprendę problemos, raštu kreipiasi į tą dalyką kuruojantį gimnazijos vadovą;

20.3. vadovas, gavęs gimnazisto arba jo tėvų (globėjų, rūpintojų) prašymą, sudaro komisiją iš dalyko mokytojo, vieno iš tėvų (globėjų, rūpintojų), socialinio pedagogo, klasės vadovo/kuratoriaus, pats vadovaudamas šiai komisijai ištiria prašyme nurodytas aplinkybes;

20.4. tyrimo rezultatai įforminami laisvos formos aktu. Aktas su komisijos išvadomis perduodamas gimnazijos direktoriui;

20.5. direktorius susipažinęs su komisijos išvadomis priima galutinį sprendimą. Apie priimtą sprendimą informuojamas gimnazistas, jo tėvai (globėjai, rūpintojai), klasės vadovas/kuratorius ir dalyko mokytojas.

21. Siekiant III kl. gimnazistus užsienio kalbos mokyti pagal jų mokėjimo lygį II kl. mokiniams organizuojamas užsienio kalbos diagnostinis testas. Dalyvavimas diagnostiniuose testuose gimnazistams yra privalomas.

22. Namų darbų skyrimo ir vertinimo tvarka.

22.1. namų darbai gali būti trumpalaikiai (juos gimnazistai turi atlikti iki kitos pamokos) arba ilgalaikiai (kūrybiniai) (dėl jų atlikimo termino mokytojas ir gimnazistai susitaria);

22.2. mokytojas su gimnazistais susitaria dėl namų darbų skyrimo apimties, užduočių pobūdžio, vertinimo bei jo fiksavimo. Toje pačioje klasėje dirbantys mokytojai tarpusavyje derina namų darbų skyrimą, kad laikas, skirtas namų darbams atlikti, per dieną neviršytų 2,5 val., per savaitę – 13 val.;

22.3. mokytojas, taikydamas aktyviuosius mokymo(si) metodus ir racionaliai panaudodamas pamokos laiką, skiria tikslingus, diferencijuotus namų darbus, įtvirtinančius pamokoje įgytas žinias, gebėjimus, ugdančius mokinių kritinį mąstymą, kūrybiškumą. Mokymosi sunkumų turintiems gimnazistams skiria namų darbus, įtvirtinančius gautas pamokoje žinias, šalinančius mokymosi spragas bei stiprinančius motyvaciją. Skiriamus namų darbus mokytojas tikrina reguliariai ir sistemingai. Namų darbų atostogoms neskiria.

VI SKYRIUS

VERTINIMAS BAIGUS PROGRAMĄ, JOS DALĮ. KĖLIMAS Į AUKŠTESNĘ KLASĘ

23. Pusmečių ir metinių įvertinimai elektroniniame dienyne fiksuojami pažymiais arba rašoma „įskaityta“ („įsk.“), „neįskaityta“ („neįsk.“), „atleista“ („atl.“):

23.1. patenkinamas įvertinimas - „įskaityta“ („įsk.“), „atleista“ („atl.“), 4-10 balų įvertinimas;

23.2. nepatenkinamas įvertinimas - „neįskaityta“ („neįsk.“), 1-3 balų įvertinimas.

24. Pusmečio pažymiai išvedami iš to pusmečio pažymių vidurkio (6,5 - 7; 6,4 - 6):

24.1. gimnazistui, turinčiam pirmo pusmečio nepatenkinamą įvertinimą, rekomenduojama atsiskaityti, pažymius įrašant į antrą pusmetį.

25. Metinis įvertinimas išvedamas iš I, II pusmečių įvertinimų:

25.1. gimnazistui praleidusiam 2/3 dalyko pamokų ir neatsiskaičiusias kontrolinių ir atsiskaitomųjų darbų, dalyko mokytojas pusmečio pabaigoje organizuoja įskaitą vertinamą pažymiu. Neatvykus į įskaitą pusmetis įvertinamas įrašu „neįsk“.

25.2. jei I pusmečio įvertinimas skiriasi vienu balu nuo II, metinis įvertinimas vedamas iš I-II pusmečių visų pažymių vidurkio (I pusmetis – 7, II pusmetis – 6, metinis – 6 arba 7);

25.3. jei I ir II pusmečių įvertinimai skiriasi 2 ar daugiau balų, vedamas aritmetinis vidurkis (I pusmetis – 6, II pusmetis – 8, metinis – 7);

25.4. gimnazistui, turinčiam dalyko nepatenkinamą II pusmečio įvertinimą, negali būti išvedamas patenkinamas to dalyko metinis įvertinimas.

25.5. atleistam pagal gydytojo ar gydytojų konsultacinės komisijos pažymą pusmečio ar metinių pažymių skiltyje rašoma „atl.“;

25.6. gimnazistus, gydytojo atleistus nuo kūno kultūros pamokų pusmečiui ar visiems mokslo metams bei nedalyvavusius 50 % ir daugiau kūno kultūros pamokų, direktoriaus įsakymu vertinti – atleistas (atl);

25.7. gimnazistas, pirmame pusmetyje turėjęs įvertinimą pažymiu, bet antrame pusmetyje, pasikeitus jo sveikatos būklei, turėjęs įskaitą, metiniame įvertinime vertinamas – įskaita (įsk);

25.8. gimnazistas, pirmame pusmetyje turėjęs įvertinimą pažymiu, bet antrame pusmetyje, pasikeitus jo sveikatos būklei, turėjęs įvertinimą atleistas (atl), metiniame įvertinime, vadovaujantis mokytojo rekomendacijomis, direktoriaus įsakymu yra vertinamas – atleistas (atl);

25.9. gimnazistui, kuriam mokantis pagal vidurinio ugdymo programą pusmečio pabaigoje dalyko kurso programa buvo pakeista iš bendrojo (B) į išplėstinį (A), pusmečio ar metiniu įvertinimu laikomas mokymosi pasiekimu patikrinimo (įskaitos) įvertinimas pagal Prezidento Jono Žemaičio gimnazijos dalyko programos ar dalyko kurso keitimo tvarką, patvirtintą Prezidento Jono Žemaičio gimnazijos direktoriaus 2014 m. vasario 20 d. įsakymu Nr. V1-36.

26. Gimnazisto laikinas išvykimas gydytis ir mokytis įforminamas direktoriaus įsakymu:

26.1. gimnazistas, grįžęs iš sanatorijos (ligoninės), klasės vadovui pateikia išrašą apie mokymosi pasiekimus;

26.2. klasės vadovas informuoja mokytojus apie gimnazisto pasiekimus sanatorijoje (ligoninėje);

26.3. mokytojai į dienyną perkelia gautų pažymių sanatorijoje (ligoninėje) įvertinimų vidurkį;

26.4. jei gimnazistas kai kurių dalykų nesimokė, dalyko metinis įvertinimas fiksuojamas atsižvelgus į turimus mokymosi pasiekimus.

27. Gimnazisto, besimokančio pagal pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas, papildomo darbo (užduočių, suteikiančių mokiniui galimybę parodyti žinias, gebėjimus ir gauti patenkinamą dalyko metinį įvertinimą) apskaita elektroniniame dienyne fiksuojama taip pat, kaip ir pamokų apskaita: jei mokytojas gimnazistą konsultavo, įrašomas konsultacijų turinys; jei gimnazistas mokėsi savarankiškai, be mokytojo pagalbos (konsultacijų) ir nurodytą dieną parodė žinias ir gebėjimus (toliau – atsiskaitė už papildomą darbą), dienyne įrašoma atitinkama informacija. Įrašytas papildomo darbo įvertinimas laikomas metiniu įvertinimu.

28. Mokytojai paskutinę pusmečio (mokslo metų) pamoką organizuoja mokymosi pasiekimų ir pažangos įsivertinimą:

28.1. gimnazistai raštu ar žodžiu analizuoja savo mokymąsi, padarytą pažangą, su mokytoju aptaria sėkmes ir nesėkmes, planuoja tolesnį mokymąsi;

28.2. mokytojai apibendrina informaciją apie gimnazisto, grupės ar klasės pasiekimus bei padarytą pažangą ir, jei tai reikalinga, koreguoja ilgalaikį planą/programą.

29. Gimnazisto, turinčio kai kurių ugdymo plano dalykų nepatenkinamus metinius (papildomo darbo, jei buvo skirtas) įvertinimus, kėlimo į aukštesnę klasę, palikimo kartoti ugdymo programos ar papildomo darbo skyrimo svarstymas vyksta direkciname posėdyje.

29.1. mokytojas, išvedęs nepatenkinamą įvertinimą, ir pagalbos mokiniui specialistas (jei buvo teikiama jo pagalba), nurodo gimnazisto mokymosi sunkumų priežastis, atliktą darbą su gimnazistu ir gimnazijos direktoriui teikia siūlymą dėl papildomo darbo skyrimo (trukmės, konsultacijų ir atsiskaitymo formų), kėlimo į aukštesnę klasę su nepatenkinamu įvertinimu ar palikimo kartoti kursą;

29.2. klasės vadovas po gimnazijos direktoriaus sprendimo per 2 darbo dienas informuoja gimnazisto tėvus (globėjus, rūpintojus) dėl papildomo darbo skyrimo, kėlimo į aukštesnę klasę ar palikimo kartoti kursą pasirašytinai (vieną užpildytą formos kopiją perduoda tėvams (globėjams, rūpintojams), kitą pasilieka sau).

30. Metodinėse grupėse mokytojai analizuoja pusmečių, metinių, PUPP, brandos egzaminų rezultatus. Priima sprendimus dėl sėkmingų mokymo(si) metodų, priemonių, naudojamų užduočių ir kt. tinkamumo, tikslingumo, išteklių panaudojimo veiksmingumo, ugdymo tikslų realumo.

VII SKYRIUS INDIVIDUALIOS PAŽANGOS STEBĖSENA

31. Gimnazistas, bendradarbiaudamas su mokytoju, renka ir kaupia pats kokybinius kompetencijų įrodymus (visus atsiskaitomuosius darbus) vertinimo aplanke.

32. Po kiekvieno atsiskaitomojo darbo gimnazistas pildo Individualios pažangos stebėjimo ir įsivertinimo lapą (4 priedas).

32.1. Individualios pažangos stebėjimo ir įsivertinimo lapas priklausomai nuo mokomojo dalyko specifikos gali būti:

32.1.1. atsiskaitomųjų darbų vertinimo aplanke, kuris saugomas dalyko mokytojo kabinete;

32.1.2. atskirame klasės (laikiniosios grupės) aplanke, kuris saugomas dalyko mokytojo kabinete;

32.1.3. atsiskaitomųjų darbų vertinimo aplanke, kuri gimnazistas atsineša į mokomojo dalyko pamokas.

33. Mokytojas analizuodamas atsiskaitomąjį darbą dalį pamokos skiria individualios pažangos stebėjimo ir įsivertinimo lapui pildyti.

34. Pusmečio pabaigoje gimnazistas įsivertina savo padarytą pažangą pagal atitinkamo pusmečio sukaupytų darbų ir vertinimų visumą ir ją apibendrina Individualios pažangos stebėjimo ir įsivertinimo lapo paskutinėje skiltyje nurodymas Pusmečio pažangos įsivertinimas.

35. Klasės vadovas kiekvienam gimnazistui rengia pažangos voratinklį, su juo supažindina tėvus.

36. Gimnazistai per tam skirtas klasės valandėles lygina savo rezultatus su ankstesniais, daro išvadas apie pažangą.

VIII SKYRIUS ĮSIVERTINIMAS

37. Įsivertinimas papildo mokytojų vertinimą, bet jo nekeičia. Gimnazistai mokomi save vertinti kuo objektyviau, todėl siekiama:

37.1. sudaryti sąlygas gimnazistui pažinti savo silpnąsias ir stipriąsias puses, teisingai ir adekvačiai vertinti savo gabumus ir galimybes;

37.2. skatinti aktyviau dalyvauti ugdymo procese, teikti pasiūlymus, priimti atsakomybę už savo ugdymo(si) rezultatus.

38. Per paskutinę pusmečio (mokslo metų) dalyko pamoką gimnazistai analizuoja mokymąsi, padarytą pažangą, su mokytoju aptaria sėkmes ir nesėkmes, planuoja tolesnį mokymą(si).

39. Mokytojai apibendrina informaciją apie gimnazisto, grupės ar klasės pasiekimus bei padarytą pažangą, jei reikia, koreguoja ilgalaikius planus.

IX SKYRIUS TĖVŲ (GLOBĖJŲ, RŪPINTOJŲ) INFORMAVIMO TVARKA

40. Informaciją apie gimnazisto pasiekimus, lankomumą pateikia klasės vadovai, gimnazistą mokantys mokytojai bei, esant reikalui, pagalbos specialistai, administracija.

41. Informacija apie gimnazisto pasiekimus, lankomumą tėvams (globėjams, rūpintojams) pateikiama elektroniniame dienyne. Tėvams pageidaujant, klasės vadovas popierinį šios informacijos variantą pateikia ne vėliau kaip iki kito mėnesio 5 dienos.

42. Iškilus mokymosi, lankomumo, elgesio ar kt. problemoms, tėvai (globėjai, rūpintojai) informuojami įvairiais būdais: skambinant, individualiai kalbant, rašant elektroninius laiškus, lankantis namuose.

43. Klasės vadovai ne rečiau kaip kartą per pusmetį organizuoja tėvų susirinkimus. Klasės vadovai į klasių organizuojamus susirinkimus mokytojus kviečia tėvų prašymu, mokytojų noru ar iškilus problemoms.

44. Administracija ne mažiau kaip du kartus per mokslo metus organizuoja Tėvų dienas, kuriose tėvai (globėjai, rūpintojai) turi galimybę susitikti su jų vaiką mokančiais mokytojais, administracija, klasės vadovu.

X SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS PASTABOS

45. Gimnazistų pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkos aprašas gali būti koreguojamas, atsižvelgiant į naujus patvirtintus dokumentus, reglamentuojančius ugdymo kokybę, gimnazistų pasiekimų vertinimą, jų įteisinimą, vertinimo rezultatų panaudojimą.

Prezidento Jono Žemaičio gimnazijos
gimnazistų pažangos ir pasiekimų
vertinimo tvarkos aprašo
1 priedas

LIETUVIŲ KALBOS ŽINIŲ IR PASIEKIMŲ VERTINIMO NORMOS I-II GIMNAZIJOS KLASEI

VERTINIMO KRITERIJAI

1. Kontrolinio darbo vertinimo kriterijai. Jeigu rašomas diktantas ir skiriamos praktinės užduotys, kontrolinis darbas vertinamas vienu pažymiu (vertinamas diktantas pagal žemiau nurodytus kriterijus, vertinamos praktinės užduotys ir vedamas aritmetinis vidurkis). Kontroliniai darbai II klasėje, ypač bandomieji pasiekimų patikrinimai, parengti pagal PUPP modelius, vertinami laikantis PUPP vertinimo instrukcijų.

2. Kontroliniams diktantams rekomenduojamas žodžių skaičius:

Klasė	Žodžių skaičius
I	140-160
II	160-180

3. Kontrolinio diktanto vertinimo normos

Pažymys	Rašybos klaidos	Skyrybos klaidos	Bendras klaidų skaičius
10	1	1	1
9	1	2	2
8	2	3	4
7	4	5	6
6	5	6	8
5	6	7-8	11
4	7-8	9-10	14
3	9-10	11-12	16
2	11-12	13-15	19
1	13 ir daugiau	16 ir daugiau	20 ir daugiau

4. Žodžių diktantas ir jo vertinimas.

Klasė	Žodžių skaičius
I	40-45
II	45-50

Klaidų skaičius	Įvertinimas
1	10
2	9
3	8
4	7
5	6
6	5
7-8	4

9-10	3
11-12	2
13 ir daugiau	1

5. Atpasakojimo vertinimo kriterijai

Kriterijai ----- Taškai	Turinio atskleidimas: esmės ir įvykių tarpusavio ryšių supratimas	Teksto prasmės suvokimas ir atskleidimas: pagrindinės minties, vertybių autoriaus nuostatų ir perkeltinių prasmių supratimas	Teksto struktūra, stilius, žodyno turtingumas, sintaksinių formų įvairovė	Raštingumas
5	Atrinkti esminiai dalykai. Suprastos ir puikiai atskleistos veiksmo aplinkybės, veikėjų charakterio savybės ir poelgiai, nulėmę veiksmo eigą.	Puikiai suprastos ir išryškintos autoriaus ir veikėjų vertybinės nuostatos. Puikiai paaiškintos ne tik tiesiogiai pasakytos prasmės, bet ir nutylėti ar prieštaringi dalykai.	Tekstas prasmingai suskirstytas pastraipomis; kalba aiški, rišli; žodžiai parenkami tiksliai ir pagal situaciją; žodynas turtingas; sakinių struktūra įvairi.	Rašoma taisyklinga kalba, be klaidų.
4	Atrinkti esminiai dalykai. Iš esmės suprastos pagrindinės aplinkybės ir veikėjų motyvai bei poelgiai, kurie nulėmė veiksmo eigą.	Iš esmės suprastos autoriaus ir veikėjų vertybinės nuostatos ir išryškintos atpasakojant. Paaiškintos ne tik tiesiogiai pasakytos prasmės, bet ir nutylėti ar prieštaringi dalykai.	Tekstas tinkamai suskirstytas pastraipomis; kalba aiški, rišli; sakinių struktūra įvairi; žodžiai vartojami tinkama reikšme.	Rašoma taisyklinga kalba, 1-2 klaidos.
3	Ne visai suprastos aplinkybės ar veikėjų motyvai ir poelgiai, kurie nulėmė veiksmo eigą.	Tik iš dalies suprastos ar ne visai išryškintos autoriaus ir veikėjų vertybinės nuostatos. Stengiamasi paaiškinti ne tik tiesiogines, bet ir perkeltines ar tiesiogiai nepasakytas prasmes.	Tekstas ne visai tinkamai suskirstytas pastraipomis; pasitaiko aiškumo, rišlumo, sakinių struktūros trūkumų; žodžiai ne visada vartojami tinkama reikšme.	Rašoma pakankamai taisyklinga kalba, 3-5 klaidos.
2	Tik dalis aplinkybių ar veikėjų motyvų ir poelgių suprasta, todėl veiksmo priežastys ne visai paaiškintos.	Bandomos aiškinti autoriaus ir veikėjų nuostatos. Paaiškintos tik tiesiogiai pasakytos prasmės, atpasakotos neesminės detalės, trūksta paaiškinimų, kurie atskleistų teksto supratimą.	Daug aiškumo, rišlumo trūkumų; dažnai nejaučiamos pastraipos ar sakinio ribos. Didelė dalis sakinių elementarios struktūros; žodynas elementarus; žodžiai dažnai vartojami netinkama reikšme.	Rašoma pakankamai taisyklinga kalba, 6-8 klaidos.
1	Bandoma suprasti,	Apie vertybinius	Tekstas nenuoseklus,	Yra nemažai

	kas vyksta tekste, bet pasakojant klystama.	dalykus tik užsimenama. Esmė nesuprasta, nukrypta į neesminių dalykų paaiškinimus.	nerišlus, neskaidoma pastraipomis / skaidoma nemotyvuotai. Sakiniai elementarios struktūros; žodynas skurdus / žodžiai vartojami netinkama reikšme.	kalbos, rašybos ir skyrybos (9-12) klaidų.
0	Tekstas visiškai nesuprastas, rašoma apie dalykus, kurie nebuvo atpasakojimo tekste.	Autoriaus idėjos, vertybinės nuostatos visiškai nesuprastos.	Tekstas nerišlus, neaiškus. Sakiniai neaiškos struktūros; žodynas skurdus / žodžiai vartojami netinkama reikšme.	Yra daug kalbos, rašybos ir skyrybos (13 ir daugiau) klaidų.

5.1. Atpasakojamo teksto žodžių skaičius

Klasė	Žodžių skaičius
I-II gimnazijos klasė	300-400

5.2. Atpasakojimo vertinimas pažymiu

Taškai	Pažymys
20-19	10
18-17	9
16-15	8
14-13	7
12-11	6
10-9	5
8-7	4
6 ir mažiau	3

6. Kalbėjimo vertinimas I-II gimnazijos klasėse

6.1. Kalbėjimo vertinimo kriterijai

Kriterijai	Taškai	Aprašas
Temos (užduoties, klausimo) atskleidimas ir kalbėjimo tikslo suvokimas	5	Tema puikiai atskleista. Aiškiai suformuluota pagrindinė mintis (pagrįsta išvada) ir iš jos kylantys (į ją vedantys) svarbiausi teiginiai, atskleidžiama mokinio pozicija. Tinkamai parinkti argumentai (pasakojimai, pavyzdžiai, analogijos, pateikiama iliustracinė medžiaga ir pan.)
	4	Tema atskleista. Suformuluota pagrindinė mintis (pagrįsta išvada) ir iš jos kylantys (į ją vedantys) svarbiausi teiginiai, mokinio pozicija aiški. Tinkamai parinkti argumentai (pasakojimai, pavyzdžiai, analogijos, pateikiama iliustracinė medžiaga ir pan.)
	3	Tema atskleista. Pagrindinę mintį galime suprasti iš ją pagrindžiančių teiginių, argumentuojama, suformuluojamos išvados.
	2	Kartais nukrypstama nuo temos, dalis argumentų netinkami arba jų trūksta, išvados neaiškios.
	1	Nukrypstama nuo temos, teiginiai nepagrįsti, tuščiažodžiaujama.

	0	Kalbama ne į temą.
Kalbėjimo struktūra, aiškumas, sklandumas, rišlumas, sakinių ir žodyno įvairovė	5	Kalbama sakytine kalba, įtaigiai, logiškai, nuosekliai, rišliai, struktūruotai. Žodynas turtingas, sakinių struktūra įvairi (gali būti 1-2 trūkumai).
	4	Kalbama aiškiai, sklandžiai, rišliai, struktūruotai. Žodynas turtingas, sakinių struktūra įvairi (gali būti 3-4 trūkumai).
	3	Kalbama pakankamai sklandžiai, rišliai, pasitaiko minties šuolių. Žodynas ir sakinių struktūra tinkama (gali būti 5-6 trūkumai).
	2	Kalbama nepakankamai rišliai, sakiniai vienodos struktūros, trūksta žodžių. Raiškos trūkumai netrukdo suprasti sakomo teksto.
	1	Kalbama nesklandžiai, vartojama nemotyvuotų įterpinių, daroma daug pauzių. Raiškos trūkumai trukdo suprasti sakomą tekstą.
	0	Kalbama labai trumpai, nesklandžiai, nerišliai. Beveik nesugebama sieti sakinių, dažnos nepagrįstos pauzės. Sunku suprasti sakomą tekstą.
Tarties, kirčiavimo, intonacijos, gramatikos ir žodyno taisyklingumas, tinkamumas	5	Tartis, kirčiavimas, gramatika ir žodynas atitinka bendrinės kalbos normas (gali būti 1-2 trūkumai). Kalbama tinkama intonacija.
	4	Tartis, kirčiavimas, gramatika ir žodynas atitinka bendrinės kalbos normas (gali būti 3-4 trūkumai). Kalbama tinkama intonacija.
	3	Tartis, kirčiavimas, gramatika ir žodynas vartojami pakankamai taisyklingai (5-6 trūkumai).
	2	Tartis, kirčiavimas, gramatika ir žodynas dažnai vartojami netinkamai, netaisyklingai, bet daromos klaidos netrukdo suprasti teksto.
	1	Daroma daug tarties, kirčiavimo, gramatikos ir žodyno klaidų. Tai trukdo suprasti tekstą.
	0	Daroma labai daug tarties, kirčiavimo, gramatikos ir žodyno klaidų. Tekstas beveik nesuprantamas.

6.2. Kalbėjimo vertinimas pažymiu

Surinkti taškai	Pažymys
15	10
14	9
13-12	8
11-10	7
9-8	6
7-6	5
5-4	4
3	3
2	2
1	1

7. Rašinio vertinimas I-II gimnazijos klasėse

7.1. Rašinio vertinimo kriterijai

Kriterijai ----- Taškai	Temos suvokimas ir plėtojimas, mokinio individualybės atskleidimas	Teiginių pagrindimas, argumentų tinkamumas ir vertė	Struktūra ir nuoseklumas: kryptingas ėjimas į išvadą	Teksto stilius, žodyno turtingumas, sintaksinių formų įvairovė	Raštingumas: žodynas, gramatika, rašyba, skyryba
5	Tema puikiai su-	Argumentai	Skaidymas dali-	Kalba vartojama	Rašoma

	prasta, pasirinkti aspektai išryškina jos aktualumą, analizė ir interpretacija leidžia atsiskleisti mokinio individualybei	parinkti taikliai; jų parinkimas rodo mokinio brandumą, išprusimą, konteksto išmanymą.	mis ir pastraipomis itin tikslingai; mintys plėtojamos nuosekliai ir kryptingai, išvada rodo mokinio gebėjimą apibendrinti.	tikslingai, atskleidžiamas gebėjimas pasinaudoti visais reikalingais jos klodais: žodžiai parenkami tiksliai ir pagal situaciją. Rašydamas mokinys atskleidžia savo iškalbą ir erudiciją.	taisyklinga kalba, be klaidų
4	Tema suprasta, jai atskleisti pasirinkti tinkami aspektai, analizė pagrįsta.	Argumentų pakanka. Jie svarūs, įtikinami.	Visos trys struktūrinės dalys tinka temai; pastraipomis skaidoma prasmingai, mintys plėtojamos nuosekliai.	Kalba aiški, rišli; žodžiai parenkami tiksliai ir pagal situaciją; žodynas turtingas; sakinių struktūra įvairi.	Rašoma taisyklinga kalba, 1-3 klaidos.
3	Tema suprasta, aspektai parinkti tinkamai, jie analizuojami, tačiau ne visur pavyksta išvengti paviršutiniškumo.	Didžioji dalis argumentų yra tinkami, bet kartais nepavyksta išvengti jų atsitiktinumo.	Yra visos trys struktūrinės dalys, tekstas ne visada prasmingai suskaidytas pastraipomis; gali pasitaikyti pasikartojimų ar tam tikro nenuoseklumo.	Kalba aiški, rišli; sakinių struktūra įvairi; žodžiai vartojami tinkama reikšme.	Rašoma pakankamai taisyklinga kalba, 4-6 klaidos.
2	Tema suprasta paviršutiniškai / iš dalies; pasirinkti aspektai ne visi išplėtoti arba prieštarauja vienas kitam; tuščiažodžiaujama	Argumentai formalūs, paviršutiniški / ne visi teiginiai pagrįsti.	Struktūrinės dalys turi trūkumų, ne visada jaučiamos pastraipų ribos; gali būti kartojama ar pasakojama nenuosekliai	Pasitaiko aiškumo, rišlumo, sakinių struktūros trūkumų; žodžiai ne visada vartojami tinkama reikšme.	Rašoma ne visai taisyklinga kalba, 7-10 klaidų
1	Tema suprasta tik iš dalies; pasirinkti aspektai nepadedą atskleisti temos / negebama išskirti aspektų.	Bandoma argumentuoti.	Yra ne visos struktūrinės dalys, nejaučiamos pastraipų ribos; kartojama ar pasakojama nenuosekliai.	Yra daug aiškumo, rišlumo trūkumų; dažniausiai nejaučiamos sakinių ribos arba sakiniai elementarios struktūros; žodynas skurdus arba žodžiai vartojami netinkama reikšme.	Yra nemažai kalbos, rašybos ir skyrybos klaidų (11-16 klaidų)
0	Tema nesuprasta / rašoma apie dalykus, nesusijusius su tema.	Neargumentuojama / tuščiažodžiaujama	Kalba neaiški, nerišli; sakiniai neaiškos struktūros; žodynas skurdus arba žodžiai var-	Kalba neaiški, nerišli; sakiniai neaiškos struktūros; žodynas skurdus arba žodžiai var-	Yra daug kalbos, rašybos ir skyrybos klaidų (17

			tojami netinkama reikšme.	tojami netinkama reikšme.	ir daugiau klaidų).
--	--	--	------------------------------	------------------------------	------------------------

7.2. Rašinio žodžių skaičius 250-300 .

7.3. Rašinio vertinimas pažymiu

Taškai	Pažymys
25-24	10
23-22	9
21-20	8
19-17	7
16-14	6
13-11	5
10-8	4
7-6	3
5-3	2
2-1	1

8. Klaidų žymėjimas ir vertinimas

Vertinant diktantų, atpasakojimų, rašinių ir kūrybinių darbų rašybą ir skyrybą taisoma, bet klaidomis nelaikoma:

- dalykai, kurių nebuvo mokytą(si);
 - akivaizdūs apsirikimai (tačiau trys apsirikimai žymimi kaip viena klaida);
 - rašančiojo nuožiūra parašyti skyrybos ženklai, jeigu tai neprieštarauja skyrybos taisyklėms.
- Tas pats žodis, netaisyklingai parašytas kelis kartus, laikomas viena klaida (**kūrti**).

Dvi vieno tipo klaidos laikomos viena klaida (**kūrti** ir **būrti**; **šala** ir **nenušalanti**; **sekdavo sena**, **gražia pasaką**).

Jeigu žodį ar žodžių grupę reikia išskirti kableliais, o mokinys parašė tik vieną kablelį arba neparašė nė vieno, toks atvejis laikomas viena skyrybos klaida. Vieno tipo skyrybos klaidomis laikomos pražangos, pažeidžiančios tą pačią taisyklę visiškai vienodos sandaros sakiniuose (*Kai baigėsi pamokos išėjome namo* ir *Kai nuskambėjo skambutis_ baigėsi pamoka*). Jei klaidos padarytos sakiniuose, kurie skiriasi punktogramų skaičiumi, skiriamos konstrukcijos pozicija, apimtimi, jungiamaisiais žodžiais, jos laikomos atskiromis klaidomis (*Kai baigėsi pamokos_ išėjome namo* ir *Išėjome namo_ kai baigėsi pamokos*). Mokiniui, padariusiam 3-4 vieno tipo klaidas, skaičiuojamos dvi klaidos.

Prezidento Jono Žemaičio gimnazijos
gimnazistų pažangos ir pasiekimų
vertinimo tvarkos aprašo
2 priedas

LIETUVIŲ KALBOS ŽINIŲ IR PASIEKIMŲ VERTINIMO NORMOS III-IV GIMNAZIJOS KLASEI

1. Literatūrinio rašinio pastraipos vertinimas.

Aspektai	Taškai	Aprašas
1.Tema, pagrindinė mintis. Problema, teiginys, požiūris.	3	Tema suvokta, išplėtotą. Aiški pagrindinė mintis. Struktūra puiki. Problema puikiai suprasta, aiškus teiginys. Įtikinamas rašančiojo požiūris.
	2	Tema suvokta. Pagrindinė mintis pakankamai aiški. Tinkama struktūra. Problema suvokta, teiginys pakankamai aiškus, rašančiojo požiūris aiškus.
	1	Bent pusė parašyto teksto susijusi su tema/ neaiški pagrindinė mintis. Tinkama struktūra. Problema ne visai aiškiai suformuluota, stinga aiškumo, prasminių akcentų teiginiui, rašančiojo požiūris ne visai aiškus.
	0	Tema nesuvokta, daugiau nei pusė teksto parašyta kita tema. Problema nesuvokta, nėra teiginio, rašančiojo požiūris nepagrįstas.
2.Interpretavimas ir kūrinio analizė Teiginių argumentavimas, aiškinimas	2	Interpretuojama ir analizuojama tuo aspektu, kurio reikalauja tema. Interpretavimas rodo labai gerą kūrinio supratimą. Pateikiami tinkami, svarūs argumentai, kuriais pagrindžiamas pagrindinis teiginys.
	1	Kūrinių idėjos suprantamos, tinkamai interpretuojamos, analizuojamos. Dominuoja bendro pobūdžio aiškinimas, nesistengiama argumentuoti.
	0	Kūrinys bandomas interpretuoti, bet iškreipiama kūrinio esmė. Pagrindinis teiginys nepagrindžiamas.
3.Rėmimasis kontekstu	1	Tikslingai remiamasi kontekstu. Remiamasi kultūrine patirtimi.
	0	Kontekstas aptartas, bet netikslingai. Remiamasi socialine ar asmenine patirtimi.
4.Stiliaus normų laikymasis	2	Kalba stilinga/ 1-2 trūkumai.
	1	3-5 trūkumai.
	0	6 ir daugiau trūkumų.
5.Kalbos normų laikymasis	2	1-3 klaidos
	1	4-7 klaidos
	0	8 ir daugiau klaidų

2. Samprotavimo rašinio pastraipos vertinimas

Aspektai	Taškai	Aprašas
1.Tema, pagrindinė mintis	2	Tema suvokta. Aiški pagrindinė mintis.
	1	Bent pusė parašyto teksto susijusi su tema/ neaiški pagrindinė mintis.
	0	Tema nesuvokta, daugiau kaip pusė teksto parašyta kita tema.
2.Teiginių argumentavimas, aiškinimas	2	Pateikiami tinkami , svarūs argumentai, kuriais pagrindžiamas pagrindinis teiginys.
	1	Dominuoja bendro pobūdžio aiškinimas, nesistengiama argumentuoti.
	0	Pagrindinis teiginys nepagrindžiamas.
3.Rėmimasis kontekstu	1	Remiamasi kultūrine patirtimi.
	0	Remiamasi socialine ar asmenine patirtimi.
4.Pastraipos struktūra	1	Yra aiški tezė ir išvada.
	0	Nėra aiškos tezės arba išvados.
5.Pastraipos nuoseklumas	1	Tekstas vientisas, nėra min ties šuolių ir pasikartojimų/ 1 trūkumas
	0	2 ir daugiau trūkumų.
6.Stiliaus normų laikymasis	1	Kalba stilinga / 1 trūkumas
	0	2 ir daugiau trūkumų.
7.Kalbos normų laikymasis	2	1-2 klaidos
	1	3-5 klaidos
	0	6 ir daugiau klaidų
6 ir 7 kriterijais vertinama tik 90 žodžių (11 klasėje), 100 žodžių (12 klasėje) apimtis.		

Prezidento Jono Žemaičio gimnazijos
gimnazistų pažangos ir pasiekimų
vertinimo tvarkos aprašo
3 priedas

LIETUVIŲ KALBOS IR LITERATŪROS RAŠINIO VERTINIMO KRITERIJAI

I. Literatūrinio rašinio turinio vertinimas (42 taškai (21x2))

L	T	<i>Temos supratimas</i>
III	7	Tema suprasta, analizuojama, apibendrinama, vertinama platesniame literatūriniame (kultūriniame) kontekste. Motyvai išskirti ir išnagrinėti temos aspektai, atskleidžiamos jų sąsajos ¹ .
II	6	Tema suprasta. Motyvai išskirti ir išnagrinėti temos aspektai , atskleidžiamos jų sąsajos .
	5	
	4	Tema suprasta. Motyvuotai išskirti temos aspektai, bet ne visi išnagrinėti.
I	3	Tema suprasta iš dalies (per siaurai/per plačiai/ ne visi aspektai motyvuotai išskirti ir išnagrinėti).
	2	
	1	Tema menkai suprasta (tik teksto fragmentai susiję su tema).
-	0	Žr. pastabą.

L	T	<i>Kūrinio analizė, interpretavimas</i> ²
III	7	Privalomo autoriaus (-ių) kūrinys (-iai) pasirinkti tinkamai. Kūrinių ³ interpretacija išsami, pagrįsta ne tik turinio analize, bet ir dėmesiu raiškai.
II	6	Privalomo autoriaus (-ių) kūriniai pasirinkti tinkamai . Kūrinių interpretacija išsami, pagrįsta analize arba ne daugiau kaip 1 interpretavimo trūkumas / fakto klaida, nenaikinanti interpretacijos pagrįstumo.
	5	
	4	Privalomo autoriaus (-ių) kūriniai pasirinkti tinkamai . Kūrinių interpretacija pagrįsta, bet nepakankamai remiasi kūrinio analize arba ne daugiau 3 interpretavimo trūkumai / fakto klaidos.
I	3	Pasirinkta tik vieno privalomo autoriaus kūrinys (-iai) / ne visi kūriniai pasirinkti tinkamai. Kūrinių interpretacija paviršutiniška , bet yra analizės elementų <i>arba</i> ne daugiau kaip 4 interpretavimo trūkumai / fakto klaidos.
	2	
	1	Pasirinkta tik vieno privalomo autoriaus kūrinys (-iai) / netinkamai pasirinkta kūrinys (-iai). Bandoma interpretuoti kūrinius, bet didžiojoje teksto dalyje atpasakojamas siužetas arba ne daugiau kaip 6 interpretavimo trūkumai / fakto klaidos.
-	0	Kūriniai neinterpretuojami , tik atpasakojamas siužetas / iškraipomas kūrinio (-ių) turinys. (7 ir daugiau interpretavimo trūkumų / fakto klaidų)

T	<i>Struktūra</i>
4	Pasirinkta ypač tinkama struktūra turiniui perteikti: tema plėtojama kryptingai, pagrindinė mintis aiškiai suformuluota, idėjos perteikiamos puikiai komponuojant tekstą ¹¹ .
3	Pasirinkta tinkama struktūra turiniui perteikti: tema plėtojama kryptingai, pagrindinė mintis aiškiai suformuluota, ižanga motyvuota, baigiamosios išvados pagrįstos.
2	Struktūra ne visai tinkama turiniui perteikti: tema iš esmės plėtojama kryptingai, pagrindinė mintis aiški, ižanga turi trūkumų ar / ir baigiamosios išvados pagrįstos.

1	Struktūra mažai tinkama turiniui perteikti: temos plėtotei trūksta kryptingumo, pagrindinė mintis ne visai aiški, įžanga / baigiamosios išvados netinkamos.
0	Struktūra netinkama turiniui perteikti: pagrindinė mintis neaiški, įžanga ir išvados netinkamos.

T	<i>Rėmimasis kontekstu</i>
3	Tikslingai ir tinkamai remiasi kūrybinių kontekstu.
2	Ne visai tikslingai ir tinkamai remiasi kūrybinių kontekstu. (Ne daugiau kaip 1 fakto klaida.)
1	Bandoma remtis kūrybinių / kūrybinio kontekstu. /Kontekstas tik paminėtas. (Ne daugiau kaip 2 fakto klaidos.)
0	Kontekstu remiamasi netinkamai / nesiremiamas . (3 ir daugiau fakto klaidų.)

Pastaba. Nuliu visas rašinyse vertinamas, jei neanalizuojama nė vieno iš privalomų autorių kūrybinių (-iai) arba rašinyse parašytas savo sugalvota tema. Kitu atveju, už **temos supratimo, kūrybinių analizės, interpretavimo ir rėmimosi kontekstu** kriterijus skyrus nulį, darbas toliau vertinamas pagal visus likusius kriterijus.

¹ **Kūrybiniai siejami** teminiu/problematiniu/idėjų/įvaizdžių/motyvų/meniniu arkytais aspektais.

² Literatūros teorijos sąvokų vartojimas būtinas teksto analizei ir interpretacijai. Netinkamas jų vartojimas laikomas fakto klaidomis.

³ Privalomo autoriaus kūrybinių (-iai) gali būti parinkta kaip pagrindas, o kito programinio autoriaus kūrybinių (-iai) gali būti prisitraukta kaip kontekstas – tokiu atveju išsamios pastarojo kūrybinio (-ių) interpretacijos neturėtų būti reikalaujamos.

I. Samprotavimo rašinio turinio vertinimas (42 taškai (21x2)).

L	T	<i>Temos, problemos supratimas</i>
III	7	Tema, problema suprastos , analizuojamos, apibendrinamos, vertinamos platesniame kultūriniame (literatūriniame) kontekste. Motyvuotai išskirti ir išnagrinėti aspektai , atskleidžiamos jų sąsajos .
II	6	Tema, problema suprastos . Motyvuotai išskirti ir išnagrinėti aspektai , atskleidžiamos jų sąsajos .
	5	
	4	Tema, problema suprastos . Motyvuotai išskirti aspektai , bet ne visi išnagrinėti.
I	3	Tema ir/ar problema suprastos iš dalies (per siaurai/ per plačiai/ne visi aspektai motyvuotai išskirti ir išnagrinėti).
	2	
	1	Tema menkai suprasta (tik teksto fragmentai susiję su tema).
-	0	Žr. pastabą.

L	T	<i>Argumentavimas, pagrindimas</i>
III	7	Argumentai tinkami¹, svarūs² ir įtaigūs³ . Rašančiojo požiūris pagrįstas kultūrine (literatūrine) patirtimi. Kur dera, polemizuojama. Išlaikomas tinkamas idėjų ir pagrindimo santykis.
II	6	Argumentai tinkami, svarūs . Rašančiojo požiūris pagrįstas kultūrine (literatūrine) patirtimi. Išlaikomas tinkamas idėjų ir pagrindimo santykis arba ne daugiau kaip 1 argumentavimo trūkumas / fakto klaida, nenaikinantys argumento svarumo.
	5	
	4	Argumentai tinkami, bet ne visi svarūs . Rašančiojo požiūris pagrįstas kultūrine (literatūrine) patirtimi. Išlaikomas tinkamas idėjų ir pagrindimo santykis arba ne daugiau kaip 3 argumentavimo trūkumai / fakto klaidos.
I	3	Ne visi argumentai tinkami, svarūs . Rašančiojo požiūris iš pagrįstas kultūrine

		(literatūrine) patirtimi arba ne daugiau kaip 4 argumentavimo trūkumai / fakto klaidos.
	2	
	1	Bandoma argumentuoti. Samprotavimas paviršutiniškas, dominuoja bendro pobūdžio aiškinimas arba ne daugiau kaip 6 argumentavimo trūkumai/fakto klaidos.
-	0	Argumentai netinkami / neargumentuojama arba 7 ir daugiau argumentavimo trūkumų / fakto klaidų.

T	Struktūra
4	Pasirinkta ypač tinkama struktūra turiniui perteikti: tema plėtojama kryptingai, pagrindinė mintis aiškiai atskleista, idėjos pateikiamos puikiai komponuojant tekstą ¹¹ .
3	Pasirinkta tinkama struktūra turiniui perteikti: tema plėtojama kryptingai, pagrindinė mintis aiškiai atskleista, įžanga motyvuota, baigiamosios išvados pagrįstos.
2	Struktūra ne visai tinkama turiniui perteikti: tema iš esmės plėtojama kryptingai, pagrindinė mintis aiški, įžanga turi trūkumų ar / baigiamosios išvados iš dalies pagrįstos.
1	Struktūra mažai tinkama turiniui perteikti: temos plėtotei trūksta kryptingumo, pagrindinė mintis ne visai aiški, įžanga / baigiamosios išvados netinkamos.
0	Struktūra netinkama turiniui perteikti: pagrindinė mintis neaiški, įžanga ir išvados netinkamos

T	Rėmimasis privalomu autoriumi⁴ ir jo kontekstu
3	Tikslingai ir tinkamai remiamasi vienu iš privalomų autorių kūrinio (-iais) ir kultūriniu / istoriniu / biografiniu kontekstu .
2	Ne visai tikslingai ir tinkamai remiamasi vienu iš privalomų autorių kūrinio (-iais) ir kontekstu \ Tikslingai ir tinkamai remiamasi vienu iš privalomų autorių kūrinio (-iais), tačiau kultūrinis / istorinis / biografinis kontekstas ne visai tinkamas. (Ne daugiau kaip 1 fakto klaida.)
1	Bandoma remtis vieno iš privalomų autorių kūrinio (-iais), tačiau ne visai tinkamai, kultūrinis / istorinis / biografinis kontekstas tik paminėtas. / Tikslingai ir tinkamai remiasi vieno iš privalomų autorių kūrinio (-iais), tačiau kultūrinio / istorinio / biografinio kontekstu remiamasi netinkamai / nesiremiam. (Ne daugiau kaip 2 fakto klaidos.)
0	Bandoma remtis vieno iš privalomų autorių kūrinio (-iais), tačiau netinkamai įrodomo teiginio atžvilgiu. Kultūrinio / istorinio / biografinio kontekstu remiamasi netinkamai / nesiremiam. Privalomu autoriumi nesiremiam (žr. pastabą).

Pastaba. Nuliu visas rašiny vertinamas, jei nesiremiam nė vieno iš privalomų autorių kūrinio (-iais) arba rašinys parašytas **savo sugalvota tema**. Kitu atveju, už **temos supratimo, argumentavimo, pagrindimo ir rėmimosi privalomu autoriumi ir jo kontekstu** kriterijus skyrus nulį, darbas toliau vertinamas pagal visus likusius kriterijus.

¹ Tinkamas argumentas pagrindžia tą teiginį, kuriam yra skirtas. Argumento tinkamumas – jo santykis su konkrečiu teiginiu (teiginys turi atitikti nagrinėjamą problemą – priešingu atveju jį pagrindžiamas argumentas negali būti įskaitytas).

² Svarus argumentas – tas, kuris skatina patikėti, paremia ar net verčia pritarti pagrindiniai minčiai. Argumento svarumas – jo santykis su tema.

³ Įtaigus argumentas – darantis emocinį ir (ar) estetinį poveikį.

⁴ Rėmimasis privalomu autoriumi vertinamas, jei, pagrindžiant samprotavimo rašinio temos teiginį, yra įvardytas autoriaus kūrinys ir remiamasi jo medžiaga (siužetu / veikėjais / menine raiška ir pan.).

II. Kalbos taisyklingumo vertinimas mokykloms lietuvių mokomąją kalba (38 taškai)

L	T	Gramatika ir leksika	L	T	Rašyba	L	T	Skryba
III	9	0-1	III	15	0-1	III	14	0-1
II	8	2	II	14	2	II	13	2
	7	3		13	3		12	3
	6	4		12	4		11	4
	5	5		11	5		10	5
I	4	6	I	10	6	I	9	6
	3	7		9	7		8	7
	2	8		8	8		7	8
	1	9		7	9		6	9
-	0	10 ir daugiau	I	6	10	I	5	10
				5	11		4	11
				4	12		3	12
				3	13		2	13
				2	14		1	14
				1	15		0	15 ir daugiau
			-	0	16 ir daugiau	-	0	15 ir daugiau

III. Teksto raiškos vertinimas (20 taškų)

L	T	<i>Teksto raiška, stilius, logika</i>
III	20	Raiška atitinka rašymo situaciją ir žanrą. Tekstas stilistiškai vientisas. Rašoma aiškiai, tiksliai, sklandžiai, logiškai. Leksika tinkama. Minčių santykiams reikšti tinkamai ir tiksliai vartojamos įvairios sintaksinės struktūros. Yra 0-1 stiliaus, logikos trūkumas.
	19	2 trūkumai.
	18	3 trūkumai.
	17	4 trūkumai.
II	16	5 trūkumai.
	15	6 trūkumai.
	14	7 trūkumai.
	13	8 trūkumai.
	12	9 trūkumai.
	11	10 trūkumų.
	10	11 trūkumų.
I	9	12 trūkumų.
	8	13 trūkumų.
	7	14 trūkumų.
	6	15 trūkumų.
	5	16 trūkumų.
	4	17 trūkumų.
	3	18 trūkumų.
	2	19 trūkumų.
	1	20 trūkumų.
-	0	Yra 21 ir daugiau trūkumų.

Paiškinimai:

1. Gramatikos ir žodyno klaidomis laikomi normų, nurodytų 5-12 klasių lietuvių kalbos vadovėliuose, „Dabartinės lietuvių kalbos žodyne“, pažeidimai.
2. **Gramatikos, žodyno, rašybos, skyrybos klaidos, laikomos atskiromis klaidomis**, išskyrus šiuos atvejus:
 - a) kai taškai nerašomi ant **i/j**, laikoma viena klaida visame darbe, tačiau jei taškai nerašomi ant **ė**, - kiekviena klaida atskira;
 - b) nelietuviškų raidžių rašymas laikoma viena klaida visame darbe;
 - c) žodžių kėlimo klaidos laikomos viena klaida visame darbe.
3. Viena klaida laikoma:
 - a) ta pati žodyno klaida visame rašinyje;
 - b) ta pati gramatikos klaida, pasikartojanti kelis kartus tame pačiame žodyje;
 - c) dvejetainių linksnių, susietų vienu valdymu, vartojimo klaidos tame pačiame sakinyje (pvz.: *Lengva žmogui būti geru, sunkiau – teisingu.*).
Kitos gramatikos (morfologijos, sintaksės) klaidos laikomos atskiromis.
4. Ta pati žodžių rašybos klaida, pasikartojanti kelis kartus toje pačioje žodžio šaknyje, laikoma viena klaida. Galūnių rašybos klaidos laikomos atskiromis (išskyrus tą pačią klaidą tame pačiame žodyje).
5. Akies klaida laikoma atsitiktinė klaida, kuri darbe nesikartoja, t. y. kitur rašinyje žodis rašomas taisyklingai. Trys akies klaidos laikomos viena raštingumo klaida.
6. To paties įterpinio neskyrimas, ta pati citatos skyrybos klaida laikoma viena skyrybos klaida.
7. Sintaksinės konstrukcijos neišskyrimas arba skyrimas iš vienos pusės laikoma viena klaida.
8. **Viename sakinyje žymima ne daugiau kaip viena stiliaus ar logikos klaida.**
9. Stiliaus, logikos klaidos laikomos atskiromis klaidomis, tačiau ta pati stilistinio žodyno klaida laikoma viena klaida.
10. Kalbos taisyklingumo (gramatikos, žodyno, rašybos, skyrybos) ir stiliaus bei logikos klaidos žymimos parašėje iki nulio ribos.
11. **Idėjų perteikimas puikiai komponuojant tekstą** atpažįstamas iš tinkamai pasirinktų minties plėtotės priemonių. Tai gali būti tinkamas epigrafas, nestandartinės įžangos (citos, pavyzdžių pateikimas ir komentavimas ir pan.) / teksto kompanavimas pagal idėjų perteikimo logiką (lyginimas, analogija, akumuliacija, t. y. įtaigi pavyzdžių sanaka, leidžianti daryti išvadą, ir pan.), logiškai pagrįstas teksto skaidymas dalimis, suteikiant joms tikslingus pavadinimus, teksto skirstymas pastraipomis, kuriančiomis, stiprinančiomis įtaigą / nestandartinės išvados (pabaiga su digresija, t. y. įterptas platesnis požiūris į problemą ar motyvuotas nukrypimas nuo temos, asociatyvus citavimas ir kt.) ir panašiai, t. y. **teksto komponavimas pasitelkiant tinkamas retorikos išgales, stiprinančias įtaigą.**

Jeigu kandidatas parašė mažiau nei 500 žodžių, už kiekvienus 30 trūkstančių žodžių atimama po 1 tašką iš bendro įvertinimo.

Trūkstančių žodžių skaičius	Atimami taškai	Trūkstančių žodžių skaičius	Atimami taškai
11-40	1	161-190	6
41-70	2	191-220	7
71-100	3	221-250	8
101-130	4	Neparašiusio 250 žodžių kandidato darbas vertinamas tik turinio aspektu. Už kitus kriterijus taškai neskiriami.	
131-160	6		

Žodžių diktantas III- IV klasėje vertinamas pagal II klasės vertinimo normas.

Diktantas III-IV klasėje vertinamas pagal II klasės vertinimo normas.

Prezidento Jono Žemaičio gimnazijos
gimnazistų pažangos ir pasiekimų
vertinimo tvarkos aprašo
4 priedas

INDIVIDUALIOS PAŽANGOS STEBĖJIMO IR ĮSIVERTINIMO LAPAS

Mokomasis dalykas _____

Vardas, pavardė, klasė.....

Data	Vertinimo objektas (kas vertinama)	Įvertinimas	Mano sėkmės (puikiai moku)	Mano nesėkmės (reikia tobulinti)
	<i>Pusmečio pažangos įsivertinimas</i>			
